

Midler, der skulle hjælpes. Og jeg mener, at vi ikke paa nogen Maade have Raad til at spare her. Jeg er overbevist om, at hvis vi gøre det, ville vi senere eller tidligere komme til at fortryde det. Det ærede Medlem kunde ikke forstaa, at saadanne smaa Jordbedrifter kunne forrente sig, da det viste sig mere og mere, at de store Ejendomme ikke vare rentable. Jo, de kunne netop forrente sig langt, langt bedre end de store Ejendomme. Og hvorfor? Fordi Arbejdskraften for de store Ejendomme er saa dyr, hvorimod en Mand, der lægger sit Arbejde hjemme paa sin Lod, udnytter Arbejdskraften paa bedste Maade, hvorved han ogsaa er i Stand til at kunne forrente langt mere paa sin Jordlod. — Med Hensyn til de 800 Kr., der nu have været omtalte saa tit, vil jeg kun sige, at man naturligvis ogsaa maa huske paa, at saadanne Mænd, i alt Fald mange af dem, maa aftjene deres Værnepligt. Og det er et ikke ringe Tab for ham at maatte gøre det. Først skal han ligge inde 5—6 Maaneder og vil saa siden blive indkaldt et Par Gange til. Det er ogsaa et stort Indtægtstab. Det ene med det andet ville de, selv om de ere sparsommelige, ikke kunne være i Stand til, naar de gaa ud fra Hjemmet og ikke have andet, end hvad de selv skulle fortjene, at kunne tjene saa meget, at der vil kunne stilles Krav paa mere end en Tiendedel.

J. Pedersen: Det er ikke en Behandling af Udvalgets Beretning fra i Fjor, vi her ere i Begreb med at foretage, men en Gentagelse af første Behandling af det foreliggende Lovforslag, og det er da ikke til at undre sig over, at der under denne gentagne Behandling ikke let vil kunne fremkomme noget nyt eller noget, som kan være i Stand til at fængsle Interessen, hvad ogsaa Tingets faatallige Repræsentation for Tiden tyder paa. Da Sagen var for i Fjor, havde jeg Lejlighed til udførlig at udtale mig om Forslaget, og jeg finder derfor ingen som helst Anledning til paa dette Tidspunkt at gentage min tidligere Udtalelse. — Der er dog i Dag fra et Par ærede Medlemmers Side kommet en ny Tanke frem, nemlig at man i Forbindelse med dette Forslag skulde søge at virkeliggøre den Tanke, som ogsaa var oppe i Landbokommissionen, at etablere Spareforeninger eller at bevirke, at Staten ydede et Tilskud til saadanne Foreninger for paa den Maade at hjælpe til at fremme Sparsommelighed. Det er en Tanke, som i meget høj Grad tiltaler mig; men jeg tror

dog ikke, det vilde være rigtigt, hvis det Udvalg, som ventelig faar med denne Sag at gøre, vilde prøve paa at sætte et Forslag derom i Forbindelse med dette Lovforslag. Det dristede Landbokommissionen sig ikke til at gøre, den gjorde et Udkast til en særlig Lov om dette Emne. Jeg tror ogsaa, man bør gaa den Vej, og jeg vilde gerne støtte den Tanke, som her er fremkommen, og ogsaa henstille til den højtærede Landbrugsminister, om han ikke mener, at der inden alt for lang Tid kunde gøres noget der. Jeg har fra flere Sparekasser hørt sige: Vi staa i Begreb med ikke længere at svare til vort Navn, virkelig at være Sparekasser, vi ere ved at blive almindelige Pengeinstitutter, hvorledes skulde vi komme af Sted med at faa fat i Sparepengene? — Nogle have ment at ville prøve paa at indføre det samme for voksne som for Børn, idet de ville sælge Sparemærker, faa Folk omkring i Kommunerne til at tage sig af denne Sag og se, om de ikke paa den Maade kunde lede en Del af Tyendets opsparede Penge ind i Sparekasserne; men jeg tror, den bedste Vej vilde være den, at vi saa at faa nogle flere af den Slags Foreninger oprettede, som man allerede har flere Steder, og som have vist, at de kunne virke godt, og at saa Staten traadte hjælpende til med sit Bidrag, samtidig med at man søgte at fremkalde ogsaa yderligere private Bidrag, saaledes at Sagen kunde komme i en god Gænge. Det er en gammel Erfaring, at Folk sjælden blive rige af at have store Indtægter, hvorimod de godt kunne blive rige med smaa Indtægter, naar de forstaa at spare, og selv om man nu ikke skal lægge for meget ind i Ordet rig i den Sammenhæng, tror jeg dog, der kunde gøres meget fra dem, her er Tale om, naar de kom ind paa en fornuftig Sparsommelighed.

Der er fra forskellige Sider udtalt et Ønske om, at denne Sag kunde føres igennem i den foreliggende Skikkelse. Jeg skulde gerne slutte mig dertil; men jeg maa efter Sagens Behandling i Udvalget i Fjor og ogsaa efter den Stilling, den højtærede Landbrugsminister har taget dertil, frygte for, at Forslaget vanskelig lader sig gennemføre uden Forandringer. Jeg vil da udtale Ønsket om, at de Indskrænkninger, som maatte blive nødvendige for overhovedet at faa noget ud af Sagen, mere maatte gaa i Retning af at begrænse det Beløb, som foreslaas anvendt, end i Retning af at gøre det vanskeligt for de paa-gældende Arbejdere at komme i Besiddelse af en saadan Ejendom. Jeg er ikke bange